

DOMOVINA

Uredništvo

gosp. Schillerjevi cesti št. 3. — Dopolne blagovilne fran-
kizir, rokopisi se ne vračajo.

Štampa trikrat na teden, vsak **ponedeljek**, **sreda** in **petek** ter vsaj za
Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko
in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštovina. Namreč: Na leto 17 kron,
pol leta 8 kron 50 vin. Naložnika se pošilja upravitelstvu, plačuje se vsaj prej.

Za Izsekat

se plačuje od vsake polt-vrste po 20 vinarjev za vsak
krokar; za večje izsekatne in posredniške inštitucije
misten popust.

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

O slovenskem trgovstvu na Štajerskem in Koroškem.

Bistavili in poročali na I. vsesloven-
skem trgovskem shodu v Ljubljani
Jozef Smertnik.

(Dalje.)

Ko bi ne omenili slovenske indus-
trije na Sp. Štajerskem, bi bilo mogoče
poročilo ne popolno in izgledalo bi, kakor
da je sploh nič nimamo. Toda
imamo 12 industrijskih podjetij. Med
temi dela čast vsaj slovenski industriji
predvsem prvi avtomatični avstro-ogerski
paromlin g. Petra Majdiča v Celju
in v Škofji vasi, nadalje paromlin g.
komercialnega svetnika Jurca v Ptuj, ki
melje moko, žveplo in lojceve, pa-
romlin g. Zadravca v Središču in pa-
romlin g. Kakovca v Ljutomeru. Tedaj
lahko rečemo, da s mlinsko industrijo
visoko nadkritijemo alpeke Nemce.
Tudi delniška družba zdraženih pivov-
arjev Laški trg in Žalec si je v zad-
njem času izdatno pomagala s svojim
izvrsnim izdelkom. Danes prodaja to-
liko piva, kolikor ga ji je sploh mogoče
pridelati.

Tovarna delatelna poslanca gosp.
Ivana Vojakova v Soltauju je znana
na svetovnem trgu po svojem imeni-
nem usnju „likanca“ (Blankleder).
Delniška družba „Keramit“ v Račju
lepo prosperira, enako tudi železarna v
Rušah gosp. Pogačnika, nalega vrlega
rojaka iz Cerklje na Kranskem. Je
pa še več manjših podjetij, katerih pa
nemoremo vsi imena naštet.

Ako upoštevamo, da je na Spod.
Štajerskem 9 premogokopov, cela vrsta
izvrsnih vodnih sil, katere bi bile pri-
merne, da se jih izrabijo za industrijska
podjetja, je to znamenje, kakšno malo se
še resno misli na Slovenskem na večjo
narodno industrijo. Odgovor zakaj ne
napreduje bolj slovenska industrija, ko
se vendar od narave dani vsi pogoji,
ter so naše pokrajine takorekno obilja-
bena delala za industrijo — ta odgo-
vor pa nam bo gotovo podal najboljši
g. ravnatelj Ulikar, ki bo na tem
shodu govoril o slovenski trgovski iz-
obrazbi.

V poplinitve mojega poročila mo-
ram še omeniti, da imamo tudi do-
mačo industrijo. V Savinski
dolini se pridelava okoli 11.000 samo-
kolnice na leto po 4 K in perlinikov
okoli 8000 po 70 vin. komad. Večja pa
je domača industrija s brusnimi kamni
okoli Rogatec. Pod imenom rogatiški
brusi, izvažani iz trga Rogatec, izvirajo
vsi, bodisi okrogli brusi, kakor tudi
„konjaki“, oče izključno iz vzhodne
od Rogatec ležeče občine Sv. Rok ob
Sotli. To pogorje pri Sv. Roku obstaja
iz terciarnega peščenca, ki ga je sicer

na Sp. Štajerskem mnogo, a nikjer ni
splošno za izdelovanje brusov, kakor
v omenjenem kraju. To blago se izde-
luje v takozvanih „jamah“. Za različne
izdelke je treba različnih „jam“. V
tem oziru je najbolje založen g. Jurij
Plevčak, s svojim sedečem pri Sv. Ro-
ku, trdijo pa ima v Platini. G. Plevčak
izdelava svoje blago izključno v svojih
„jamah“.

On in tudi gosp. Josip Berliag iz
Rogatica, ki ima tudi več „jam“, sta
po rodu in mišljenju Slovenci. Potem
so še drugi podjetniki, ki so po
svojem delovanju manj ali več proti-
narodni, toda ti nimajo mnogo lastnih
kamenolomov, kupujejo pa izdelane
bruse od manjših posestnikov, ki se
ne razumejo na trgovino.

Konjakov (osel) se izdela
nad 2 vagona na leto,
malih brusov - 30 vagonov - -
velikih brusov - 250 - - -

tedaj okoli 382 vagonov na leto.
To blago se razpečava po vseh alpskih
delolah do Trsta in Polja in na Oger-
sko. Malo blago se rabi pri vsakem
gospodarstvu, veliko pa pri industriji.
Izlasti pri železni industriji. Slovečano
se je izvažalo to blago tudi severno
od Donave. Ali danes delajo občutno
konkurenco temu blagu, brusi iz Ba-
varске in tudi iz praskih ter rensk
pokrajin. To radi kakovosti blaga, cene
vožnje in izborne tehnične in trgovske
organizacije. Vsega tega naši industriji
nedostaja. Ona je dandanes s eno be-
sedo še v porojih kot „domača“ indus-
trija. Nedostaja ji vsega: tehnike, ro-
klame in trgovske podjetnike in tudi
v to potrebne kapitala.

Za bruse se iztrži na leto po-
vprečno 175.000 K.

Smotroč današnji položaj te indus-
trije, so sme o njej trdit, da je še
po večini v slovenskih rokah. Tudi
delavci so sami domačini, a ti so malo
narodno zavedni. In ravno v sled
nezavednosti in stika te industrije z
Rogatecem, se skula od te strani vpli-
vati nanje germanizatorično. Res je,
da sami delavci ne odločajo, vendar
so važni faktor v našem narodnem
življenju.

Zato bo treba zanesti tudi v to
krajše žarke narodne zavednosti in iz-
boljšanje njih socialnih razmer. Bati
pa se je, da preide tudi največje pod-
jetje z brusnimi kamni v tuje roke in
to ne iz gmožnih ozirih. Mogoče je pa
tudi, da se najde kako tuje velepodjetje,
ki vpletje strojno obrtovanje ter uniči
vse dosežene eksistence. Policijani
faktorji sozar tedaj na to velevažno
našo domačo industrijo.

Predelež bi vedlo, ko bi segali na
današnjem shodu v še večje podrobnosti
različnih naših trgovskih strok.
Zadostuje naj ta poskusni opis današ-

nega položaja slov. trgovstva na Spod.
Štajerskem. Že ti podatki pa nam do-
kazujejo, da nam ni treba obupovati,
da je slovensko trgovstvo kljub svojo-
mu slabemu položaju vendar lepo na-
predovalo od leta 1848. naprej. Z ve-
seljenjem zlasti opazujemo lep napredek
slov. trgovstva v Brecljah, med tem ko
se v Mariboru, kjer živi v mestu sa-
mem okoli 6000 Slovencev, kar nič ne
more povzpeti slovenska trgovina in
obrtništvo.

V splošnem je torej slov. trgovstvo
na Štajerskem napredovalo, zlasti ako
upoštevamo, da je večina naših trgov-
cev začela brez temeljnega kapitala,
brez trgovske šolske izobrazbe. Slov.
trgovstvo se je povzpelo na svojo da-
našnje stopinjo le s svojo naravno
nadarjenostjo, vstrajnostjo in marli-
vostjo.

Vendar nas nikakor ne morejo in
ne smejo zadovoljiti dosežani uspehi.
Že samo dejstvo, da prihaja v delo
vedno več tujcev, ki se naselijo med
nami kot trgovci z namenom, da obo-
gatiijo, že samo to dejstvo nas mora
vzpodbuditi k pospelevanju vsestrans-
nega razvoja naše slovenske trgo-
vine.

(Dalje prihodnjik.)

Politični pregled.

Domače dežele.

Delegaciji bodeti sklicani letos 27.
decembra na Dunaj. Prva točka v po-
svetovanju delegacij po rešitve skupne
gospodarske, glede katerega se je
spoprszumel nedeljski ministerski svet.
Zborovanje se je raztegnilo na mesec
januar.

V ponedeljkovi seji državnega
zborja je vložil posl. Hribar predlog,
da se pomakne Ljubljana v višji razred
za aktivitetne doklade drž. uradnikov.
Nadalje so bili vloženi predlogi za
uvešbo obveznega cepljenja osebnih,
za reformo tiskovnega zakona in za
uvešbo splošnega dobrodružnega zakona.
Posl. Gostinčar je interpeliral poljedel-
skega ministra glede odmere provizij
in idrijskim rudniku, Biankini zaradi
očesne bolezni „trahom“ (egiptovske
očesne bolezni) v Dalmaciji. Začetkom
se je izrazil predsednik Weiskirchner
ob pritrjevanju zbornice italijanski
vladi in drž. zbora sozlagje zaradi po-
trebnih katastrofe v južni Italiji. Nato
je zbornica nadaljevala nagodbeno de-
bato. Govorili so poslanci dr. Urban,
dr. Levicki, grof Sternberg in Kaiser.
Seja je potekla mirno. Ugodno je vpli-
vala dolobca, da se prične pogajanja
za novo pogodbo že leta 1915. in jim
je s tem odmerjena triletna doba. Posl.
Urban je naglašal, da se pogodba skli-

čuje čisto na cenzurne naredbe, ki pa
imajo v smislu § 14 osnovnih drž. za-
konov le provizorično veljavo. Rusin
Levicki je naglašal preustrojitve Avstro-
Ogrske v zvezo prostih narodov in
izjavil, da bodo Rusini kot zastopniki
kmečkoga naroda glasovali proti na-
godbi.

Cesar si je že toliko odpomogel,
da bo mogel v nekaj dnevih začeti
svoje navadno življenje. Morda se poda
prve novembarske dni v svoj grad
Gödöllö na Mađarskem, kjer je znatno
boljše podnebje ko v Schönbrunn.

Vprašanje zvišanja častniških plač
se je odložilo, dasi priznavati avstrijski
in ogrski vlada njegovo potrebo,
in političnih vzrokov na poznejši čas.
Ogrski državni sbor bi namreč zviša-
nja nasprotoval.

Odposlanstvo italijanskega visoko-
školskega dijaltva se je mudilo te dni
pri naprednih in socialdemokratskih
ital. drž. poslancih, da bi dij. gibanje
za ital. vseučiliščem podpirali tudi
s akcijo v drž. zboru. Vendar pa se
to za sedaj ne bo zgodilo, temveč bodo
Italijani najprej pritiskali glede tega
vprašanja na vlado.

Kranjski delniški odbor se je za-
hvalil min. predsednika Becku za
njegov nastop v prilog belokranjski
železnici.

Češka kriza ali bolje ministerska
kriza se vleče in je tudi vladi sila ne-
prijetna, ne bo se pa dala tako dolgo
rešiti, dokler se ne xjasi razmerje
med češkimi strankami na eni strani
in med češ. strankami in vlado na
drugi. Čehom sta na razpolaganje dva
portfelja, nikdo pa si ne upa stopiti v
Beckov kabinet, dokler se vse stranke
ali vsaj večina jasno ne izreče, daljšek-
ovo vlado podpira. Baš v sled te nejas-
nosti in vgovosti čeških strank Becko-
vemu ministertvu naproti sta Folt
in Pacák odstopila. Za njuno nasled-
stvo bi prišli v poštev agrarci in Mi-
lašiči, kateri imajo največ poslancev
v svoji sredi. Agrarci so odločno iz-
javili, da ne sprejamejo drugega nego
poljedelsko ministertvo ter bi poslali
v tem slučaju posl. Praška kot svojega
zastopnika v kabinet. Milašiči bi v
tem slučaju prosili zopet dr. Pacaka,
kateri živi vsestransko znanje, da
zopet prevzame portfelj ministra-rojaka.
Klerikali žele, da bi dr. Žáček prevzel
trgovski portfelj za Foltom. Kot mi-
nister bi dr. Žáček odločil deložno od-
borništvo na Moravskem, na njegovo
mesto bi stopil potem klerikalec. Temu
se pa češke napredne stranke upirajo.
Nemški agrarci, kateri so v parlamentu

zelo močni se z drugimi nemškimi strankami odločno oprijeli kandidaturi češkega agrarnega Prava za poljedelski portfelj, baron Beck s svoje strani tudi še ne ve kako bi premagal sedanjega poljedeljskega ministra g. Ameringga, vrhu vsaga pa sdravski cesarji hranijo sprejemati ministre, ker njegove stranke še ni tako utrujene, da bi smeli dlje časa govoriti. Po vseh teh okoliščinah soditi bode ta kriza trajala dalje nego se je mislilo.

V Pragi se je vršil v nedeljo shod čeških mest. Zastopanih je bilo 75 čeških mest po 200 poslancev. Sklepi se je enotna organizacija čeških mest in ustanovitev stalnega odbora, ki bo imel častiti koristi čeških mest na vse strani.

Vnanje države.

— **Srbija.** V nedeljo se je vršil v Beogradu velik politični shod, katerega je sklicala združena opozicija proti Pašićevi vladi (mladi radikali, nacionalci in naprednjaki). Shod je obrodil vladno politiko, posebej pa se odločeno sklanjaše in je zahteval nove volitve. Shod se je vršil mirno. Vlada je poklicala v Beograd mnogo vojskovanja, ker se je bala demonstracij.

— **Bulgarija.** V nedeljo so se vršili tudi v Sofiji velik shod, kateri je zahteval, da se imenovanje na vseučilišnih predstojništvih in se začne predavanja. Shod poziva narod, naj se krepko bori za padec sedanje vlade.

Dopisi.

— **iz Konjice.** Boli jih, da je „Narodna stranka“ priredila shod pri nas v Konjicah. Njihovo glasilo „Slov. Gospodar“ besni, silno se jezi nek dopisnik, katerega sicer prav dobro poznamo. Po vrsti naštevava v „Slov. Gospodarju“ osebe, ki so se udeležile zborovanja. Laže se in natočuje, kako so govarniki, Spindler in Prekoršek zahvaljali čez pritožico in spovednico, kako so zbrali močje Jurko Serajnik, f. dr. pritrjevali govora, ki je veljal spovednici in priščitli. Dopisnik postal ni na shod slabega voluna, kateri pri vsaj posrnosti ni videl vseh ljudi, kajti poročal ti je, da so „Ogorečevci ata le Pavla poteli, sami da so doma ostali“. Ni res, tudi trgovec gosp. Martin Ogorec je bil na shoda in ako želis izvedeti je se celo predsedoval zborovanju, ko je govoril gospod dr. Radolf.

G. Spindler ni omenil v svojem govoru ne z besedico pritožico ali spovednico. V svojem govoru nam je pač orisal in podal narisavji lepega; navedel je tudi kakaj se je „Narodna stranka“ ustanovila, poročal nam je, da ona hoče in mora biti trden jez proti prodirajoči štajerskanski vtranki, za to in kot tako so jo v širjenje politični njeni ustanovitelji. Nikdar pa „Narodna stranka“ ni čremila za tem, da bi šla v boj proti bratom, kakor to dela „Kmečka zveza“.

G. Prekoršek nam je priporočal, naj bi se ustanovila ljudska knjižnica v Konjicah in sicer v „Cititnici“. Poročal nam je v svojem govoru kolike važnosti so take ljudske knjižnice s polnim, sdravim čitvom; rekel je, da pač to ved premore in izda ter koristi naroda nego vae govorjenje na priščitli, kar je tudi res, kajti duhovnik bi moral razlagati v cerkvi le kričanski nauk, nikakor pa razpravlja o politiki in bujati zoper kako stranko. Teme bo vsakdo pritrtil, ne samo liberalni Jurko!

Dopisnik nesramno napada po-klepetu obritnika Serarjeva in bujaka konjicke okoliščane zoper njega, naj mu ne dajo dela; poči ga za Kranjsko

do kod je prišel. Čedni dopisnik, brat-ko se si ti tudi iz Kranjskega, kaj pa ko bi ti šel med svoje sorojake in pustil našo lepo Štajersko? Mi pa tebi povemo, da te ne maramo več, ker hočeš delati zadržbo in namigavati pri kličih ljudstva, naj ne kupuje pri edinem slovenskem trgovcu g. Ogorecu v Konjicah, naj ga bohotita. Odrinaj ljudi od narodnjaka in jih goniš k nemurjem v trgovine. Je li to pošteno! Je li si narodno! Fej vae bodi klerikalne duhe, ki se ob vsaki priliki bijete ob prsa in kričite, kako delate za narod. Vi ste svojo narodnost že davno spravili pod klop. Naše ljudstvo se zaveda in čas se bliža, ko dobite zaslužen plačilo. Vi se bojite za par privravnih, plikavih nemurjev, da bi ne pristopili k protestantizmu, zato odvračate naše pošteno slovensko ljudstvo od poštenega Slovencev Ogoreca in je podite k rncogatom v trgovine.

Kaj bi vi rekli, ako bi mi ljudstvu dejali: Ne nosite na maše, dajte za dobrodelne namene, skrijite za sromake, večje zasluženja boste imeli pri Bogu, kakor če nosite denar onim, ki imajo je itak vsega dovolj.

„Narodni stranki“ pa kličemo: naj vstraja, naj budi naš roj iz spanja, da spregleda in spozna pravo pot, po kateri naj hodi.

Dr. Anton v Slov. gos.

Pri nas se zadnji čas kaj čudno seže kolo, katero navija javnosti še predobro znani kaplan Pepe Lamsbacher. Tako čednega patrona, tako zagrnjenega fanatika in vrhuteja se tako plitvega — menda nima cel Spodnji Štajer. V njegovih glavi se rode vsakovrstne misli in načrti, seveda je vse to skoraj vedno tako nemarno, da se mora smejati neke razslojen človek, pač pa tudi preprosto, še popolnoma njemu pokorno ljudstvo.

Pa kakor za oblatnimi dnevi slednjt vendar pridejo tudi tolaščici dnevi, tako se trgajo tudi pri nas že temni oblaki kaplanove komande in zašufane politike in šarki spoznanja prodirajo počasi in oprezno v to temo. Ljudstvo je jelo gledati na svoje oči, ozirajo se ustijene na kaplanove naočnike, ki kažejo vae le tako, kot je zanj prav. Vsi se niso spregledali, upati pa je, da bodo.

Torej, se samo misleči ljudje, tudi preprosto ljudstvo se je jelo zadnji čas puniti proti našemu vzglednemu kaplanu. Njegova bahavost in drznost preneha že vse meje, skajati ne more skoraž s nikomur več, celo najveštejlim je postal slednjt nemosen.

Pred kratkim je dobil od nekoga nefrankovano pismo, v katerem ga neka, preje njemu najbolj odana duša napada ter mu očita naravnost, da je — vsaka šenska prej vredna dnevo sprejeti sv. hostijo, kakor pa kaplan Lamsbacher. — Gospod namreč niso hoteli obhajati neke pobožne šenske vsak dan, za kar so dobili od nje — neznanpnic, katere posledica je bila švepla in ognj zadnjo nedeljo raz priščitli. Uvereno je vsekakor, da taka neznanpica, ki bo našla gotovo pomemovalk, našemu kaplanu ni bila prav nič po godu, posebno pa še, ko se zadnji čas že itak zbira burja nad njim in to radi stvari, v katere bi se katoliški duhovnik po svojem poklicu ne smel umeslati. In tako se bo nekoga lepega dne primerilo, da bo romalo pismo (kot je že večkrat) od Br. Antona v Maribor, odkder bo prišlo drugo, za kaplana noprjetno ter ga spravilo z lepe in sanj plodonosne antonjevske župnije. In to bo edino pravo, kajti tak nadstet se drugače ne zbere kot z vednim prestavljanjem iz boljnih na slabše fare.

Tedaj pa gospod Lamsbacher le pogumno naprej, česar se niste, le brzo storite, kajti čas je kritičen in kratak. Drznosti kakršnih si dovoljate vi, niti smo že vsi od inteligenta do najpreprostejšega delavca. Komeda nas pa še vaše početje mora le veseliti, kajti take nevelnosti privedejo navadno do spoznanja. Javnosti pa pošlamo pristoje sodb, kak mora biti kaplan, kako njegovo početje, ko-ma se ljudstvo, duhovnikom najbolj odano očita, da je vsaka šenska prej vredna biti obhajana vsak dan, kot pa kaplan takega kalibra kot je Lamsbacher.

— **Naš občinski misir.** Pravar raspolajo je c. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru semanek nabornikov županom v izpolnitvi, pri čemer se je opazilo, da je uradnikom c. kr. glav. slovenščina silno nadležna ter da imajo gospodje obilno časa na razpolago, kajti laški seznamki, katere so župani sestavili v slovenskem jeziku, so docela korigirani ter slovensko besodilo povzelo prečitano in prepisano v blaženi nemščini. Celo kratna imena, pisana eo v Franz, Markus, Alois itd. To postopanje je vendar skrajna drznost in tudi nepostavno napram slovenskim županom, to je izvajanje, katerega bi naši župani ne smeli trpeti, marveč proti kateremu naj bi se postavili siherni župan po roba. Kaj bi rekli župani nemških občin, ako bi se z njimi tako postopalo? In mi močimo, čeprav imamo iste pravice!

Sicer pa so gg. uradniki, kjer bi imeli biti točni in vestni, prav počasni; posebno kjer se gre za ubogo slovensko paro, tako da je valed njihove nemarnosti mnogokrat odkodovan ubogi slovenski kmet. Tak slejaj bi bili: Kmetica P... iz Andrenč prošila je že l. 1905 za brezobrestno posojilo, nje prošnja je bila rešena meseca julija 1906 ter bi prošnika morala dobiti meseca oktobra podporo. Ker so akt pri glav. valed obilnega opraksa s črtanjem slovensko pisanih vlog nekam založili, tako da še sedaj po preteku dveh let imenovana nima brezobrestnega posojila v rokah, bila je stranka priščljena žrtvovati čas in denar ter se je peljala meseca septembra t. l. sama k glavarstvu (5 ur vožnje), kjer so je o stvari informirali. Po enournem iskanju so akt vendar zopet kretno našli, kdaj bode pa dobila podporo, je še vprašanje.

Tako se postopa z ubogim slovenskim ljudstvom v Avstriji in to v 20. stoletju, tako se postopa z nemškimi nezmožnimi župani ter je jih hoče kar priščitli, da naj razumejo v tujem jeziku pisane uradne spise.

V naših vrtah se torej tudi na to pazi, gospodje okrog „Slov. Gospodarja“ se pa barijo s praznim hujkanje proti nam, a takaj lepo molbe ter tako podpirajo glavarstvo, kakor je to pred kratkim storil naš dični posl. Rožkar.

Slovenske novice.

Štajersko.

— „Delavsko podporno društvo v Celju“ naznanja, da bo proizvajali društveni peraki zbor pod vodstvom društvenega poverjence na dan Vseh svetnikov na okoliščanskem pokopališču slednje pešmi-falozitice: Jelen: „Ulišni nas, Gospod!“; Mendelsohn-Bartholdy: „Boati mrtvi!“; * * * „Mrtvaški, bledi angel“. Začetek petja točno ob 3. uri popoldne. Petje se bode opustilo le za slejaj zelo neugodnega vremena.

— „Narodna stranka“ ima v nedeljo, dne 3. novembra 1907 svoj glavni zbor v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Celju. Zborovanje se prične ob pol 11. uri in traja do pol 2. ure, do obeda, ob pol 3. uri pa se zboro-

vanje nadaljuje. Dnevni red: 1. Splošno poročilo o položaju ter o bodoči usloah narodne stranke za Štajersko. Poroča dr. Vekoslav Kakevec. 2. Naše narodno-politične težnje in državni zbor. Poroča državni poslanec Franz Rožek. 3. Naše narodno-gospodarske težnje in državni zbor. Poroča državni poslanec Vinko Jedovnik. 4. Kmetijsko vprašanje in narodna stranka. Poroča dr. Anton Bodl. 5. Slovensko ljudstvo in narodna stranka. Poroča nadležni Fr. Brinar. 6. Narodna stranka in „Narodni list“. Poroča dr. I. Stikar. 7. Stanje slovenskega trgovstva in obrtništva. Poroča Jože Smertak. 8. Delavsko vprašanje. Poroča Ij. Furjan. 9. Volitev glavarstva odbora narodne stranke za bodočo leto. — Dotičniki ki pridejo že v soboto, naj to nemudoma naznanijo izvrševalnemu odboru v Celju. Pričakovati je, da se zborovanja po možnosti udeleže vsaj naprednjaki na Štajerskem, zlasti pa zastupniki narodne stranke, da pokažejo sveta in nasprotnikom svojo moč in svojo politično zavednost!

— **Koncert.** V „Skalni kleti“ pri Celju se priredi v nedeljo, dne 3. novembra ob 6. uri večer koncert, čegar čisti dobiček je namenjen Cirku Metodovi školi družbi. Srira odobek celjske „Narodne godbe“. Celjanom je sosedom priporočamo obisk kar napotjeje.

— **Celjska nemščina.** Nek celjski nemškutar sporeči je svoje želje nekemu slovenskemu županu v tej le krasni in klasični nemščini: Cilli am... Ich Ersuche Ihnen Herr Bürgermeister um einen Eimerschein für I. S. Son von Jo-S. Ich bitte Ihnen N. N. Formand von I. S. das Eimerschein muss ich haben ihn 8. tage mus ihm vort schiken bitte schiken sie ihm mir gleich N. N. ...

das Eimerschein muss deutsch geschrieben sein.

Bi li ne bilo bolj pametno pisati slovenskemu županu slovenski, nego s tako nemškino kazati, kako revno je celjsko nemškutarstvo? Mi nimamo nič proti temu, ker ima vsak pravico se blamirati ter samo želimo, da se naši nemškutarski somošani to svoje pravice prav pridno poslužujejo. Čim bolj smešni, tem manj so nam nevarni. — Imena so v uredništvu na razpolago.

— **iz Celja.** Nekaj tukajšnji trgovki je pokradel 18 letni ašeneec Leopold Haas iz zaprte misnice denarja do 172 kron. Fanta so vzklikni v lajkuje.

— **iz št. Lorenca na Predstnom.** Posestnik Arsenčeka v Predstniku vasi 14 je bila v ponedeljek, 28. okt. iz zaklenjenega hleva ukradena odina krava. Krava je sive barve, ima bele, tope roge, prav dolgo parklje in je močno breja. Posestnik je naznanil tatvino še otrotnikom; trpi s to tatvino veliko škodo, posebno, ker je zelo ubog.

— **Slovenski župani in občinski odbori,** brigajte se za vaše postavbe! Na gospodarskem shodu v Ormožu se je na vprašanje, ali so skrbeli naši obč. odbori za to, da pridejo po § 78. in 79. norega lovskega zakona v razsodišču za odkodilno, napravljeno po divjačini na polju in vinogradih, močje, kateri bodo razsejvali vprid kmetičim posestnikom glede odkodilno, žaliboh konstatiralo, da so v celom ormoškem okraju le tri občine (trg Središče, Obred in Hum) protestirale proti onim močem (ponajveč strastnim lovcom), katere je imenovalo glavarstvo v Putja za razsodišču. Ta protest je imel to posledico, da se je imenovanim občinam izjavilo, da se morajo skloniti vočati! To je huda posledica nemarnosti dragih občinskih odborov in nauk, da se najbolj tepemo sami z nevednostjo in malomarnostjo!

— **Is Laškega trga.** Stranke v občini Laški trg. Marija Gradec in Sv. Kristof, ki morajo plačevati uštesniški davek, so zaleto davek za prihodnja tri leta v najem za 14.300 K. Za reprezentanta je izvoljen g. Josip Drobic, za namestnika g. Ad. Weber iz Laškega trga. Ta davek so imeli 20 let tjači v najemu.

— **Delegatov Zavese jugoslov. učiteljskih društev** k zborovanju avstrijskega učiteljskega prirediteljskega akadem. društva „Slovenija“ na Dunaju v petek, dne 1. novembra v restavraciji „Zum grünen Tor“ (VIII. Lerchenfelderstrasse št. 14) slavnostno večer. Prijatelji društva in učiteljskega dobrodošli!

— **Slovenskih časopisov** je sedaj 69, med njimi 5 dnevnikov, in sicer trije na Slovenskem, dva pa v Severni Ameriki.

— **Is Braslovč.** Dolžnost nam nalaga, da opomirimo merodajne osebe na narodno mladost, ki je v naših časih zaradila v Braslovčah. Govori se mnogo, a ne dela nič. Zakaj se vendar enkrat ne posili podružnica sv. Cirila in Metoda, katere še vedel le spi? Vajemo, da je letos izvoljen novi odbor naše potrebne družbe nanovo organiziral društveno delovanje in da je moramo podpirati z vsami moči. Vaak dosežek je dobrodošel in srca niso tako zakrknjena, da se ne bi moglo vsako leto nabrati s prostovoljnimi donoski članov in pa s kako prireditelji primerne, četudi ne velike vrste, namenjene v korist družbi sv. Cirila in Metoda. Le malo navdušenosti in agitacije je treba. Zdržite se Braslovčani in pokličite, da ne boste prvi med zadnjimi. Na delo tedaj, kar resnobni so dnovi!

— **Zibika.** Zahvala. Blagi šolski dobrotnik g. Simon Štrelin, učitelj v pokoju in posestnik na Tinskem, daroval je tukajšnji šoli nekaj učil in knjig za šolsko knjižnico. Začetkom zimskega tedaja poslal je razno snovi za zimske obleke, s kojim blagom se je obdarilo 38 revnih otrok. Za ta veličinski dar izreka podpisano šolsko vodstvo in krajski šolski svet najtopleje zahvalo.

Šolsko vodstvo in krajski šolski svet v Zibiki. dne 20. vinotoka 1907.

Jos. Furkhardt, Kočever,
sol. vodja, načelnik.

— **Od Sv. Trojice v Slovenskih gorah.** Sentlenarški okrajni odbor je podelil distriktnemu združenju pri Sv. Trojici, g. dr. Kraigherju, okrajno podporo. Čudno pa je, da deželni odbor tako dolgo ne ustreže prošnji distriktnega odbora in ne imenuje dr. Kraigherja distriktnim združenju, saj dr. Žirugast se je preselil še pred 2 mesecema k Sv. Lenartu. Samo z okrajno podporo pač ne more g. dr. Kraigher izhajati.

— **Is Središča.** Pretekli terek so potegnili blizu varadninskega mostu utopljenca na suho. Utopljenec je srednje starosti, rumenih las in brade in je ležal še menda več tednov v vodi. Nosi! je samo srajco s črnimi pikami in čevlje.

— **Is Središča.** Po različnih časih je krodila vest, da si je „gospa Kočeverarjeva in Središča končala življenje“. Vest pa je v tej obliki ni resnična, pač si je vzela neka Kočeverarica iz Obreza življenje, katere pa nima s znano in spoštovano rodbino Kočeverarjevo v Središču nitišar opraviti. Še vedno iz ljubljanskega „Slovenca“ ob tej priliki je vzbudila občno gorenje.

— **Is Ormoža.** Gospodarski zbor „Narodne stranke“ v Ormožu je zelo povoljno uspel. Ni bilo sicer zelo velike zasluge, a bil je zbran iz nekaterih krajev, posebno pa iz Središča, res svet

naprednih gospodarjev. Predsedoval je shodu veleposlanik g. Jakob Zadavec, podpredsednik je bil izvoljen trgovec g. Ivan Veselič, zapisničar pa učitelj gošč. Košir. Govorili so gg. Ivan Letnar o kmetijskih zahtevah v državnem zboru, dr. Anton Bodič na priznane strokovnjaki način o potrebi umnega gospodarstva in šupan Josip Šinko o gospodarskem stanju v ormoškem okraju. Razpravljali vseh govornikov so naredila zelo ugoden stis. Zanimanje za stvarno pa je pokazal živahen pogovor, ki se je vnel za vsakim govorom. Govorilo se je slasti o ustanovitvi kmetijskih gospodarskih združenj, o ustanovitvi primernih knjižnic, o kmetijskem šolstvu in še o maršnem. V smisla govorov so se sprejele tudi resolucije; omenimo zlasti resolucije za ustanovitev okrajne zimske kmetijske šole v Ormožu. Bil je to v našem okraju prvi shod te vrste; upati je, da ga ne bodo sledili prav mnogi. — Po shodu so je izvolili okrajni odbor „Narodne stranke“, ki šteje 35 moč; zastopane so vse občine.

— **Is Ormoža.** Na Sp. Stajerju se neprestano pritožujemo proti nacionalnim izgredom raznih nemških sodnih in davkarških uradnikov. Kot pametni in pravišni sodci ljudje ne moremo odrekati nikomur, da naj ne bo narodna delaven; a godi naj se to brez vsiljivega in nepotrebnega izživljanja slovenskega prebivalstva, za katero vendar ti gospodje uradujejo. V Ormožu pa se g. darčni asistent Uršič prav nič ne zmeni za to, da je ormoški okraj čisto slovenski in da je mnogo Slovencev v mestu samem: diči se s širokim „turnerskim“ klobukom in z Bismarkovo glavo na veritici, kar mora posebno v uradu neprijetno vplivati na slovenske stranke. O njegovem nastopu proti slovenski pesmi v vinogradu ormoške poltarice niti ne govorimo. Tudi z dejstvom, da je dosegel z dr. Delpinom vred izključitev nekakega nemškega obrtnika iz vseh nacionalnih društev v Ormožu, baje zato, ker je ta dovolil slovenski gostilni jemati pitno vodo, se nadalje ne pečemo. Narodni žolčevine tega uradnika pa kaže sledečo dejstvo: predzadnji medeljo je sodel ist nevarni nemški obrtnik, katerega so si vzeli ormoški Nemci tako hudo na muho, v družbi svojih tovarišev v Kalchrenrenerjevi gostilni v Ormožu; družba je zapela, nič hudega sluteč, „das Lied der Arbeit (pešem o dela)“. Med petjem je došel v gostilno g. Uršič in začel odsestati obrtnika, češ, da so pre malo nemški, da žive od nemških uradnikov in da se držijo s Slovenci. Padle so tudi poskve, na katere obrtniki niso molčali, ampak so vrgli tega c. kr. darčnega uradnika oklofatanega na cesto. — Nam bi bil ta dogodek popolnoma brezpomemben — a pri mišljenju in obnašanju Uršičevem zahtevamo, da se ga odstrani iz Ormoža. Kajti kakšno splošnovanje in ugled ali ta človek pri Slovencih, ako ga že na tako sramotno način kaznujejo Nemci? Davčne oblasti naj prestavijo v slovenske kraje slovenske davčne uradnike iz nemških krajev — in rešeni bomo takih ultranemških uradnikov kakor je imenovali Uršičev.

— **Dijaka kuhinja v Ptujju.** To podporno društvo je imelo za preteklo šolsko leto 1907/8 svoj občni zbor dne 19. vinotoka t. l. Iz blagajnikovega poročila vidimo, da je imelo društvo v l. 1906/7 dohodkov 1993 K 92 vin, stroškov pa 2163 K, torej primanjilja 169 K 8 vin. Darovali pa so društva: Deželni zbor Stajerski 800 K, okrajni zastop ptajski 400 K, Hranišino in posejilsko društvo v Ptaju 300 K, posejilnice v Ormožu, Makolah in Gor. Račgani po 30 K, v Franu 20 K in v

Ljutomeru 10 K; volilo + prof. Goštnika 49 K 49 v, pri domačih udih se je nabralo 261 K, pri vnanjih pa 96 K (med temi K. 8. po župniku Jož. Ozmec 50 K).

Za točko šolske leto se je izvolil stari odbor in sicer dr. Fr. Jurtela za predsednika, za odbornike pa: dr. T. Jurtela, prof. A. Kolarik (tašnik), prof. A. Janjanec (blagajnik), dr. B. Stabeč, Jož. Zalesnik (predsednikov namestnik), za namestnika dr. A. Brumen in Al. Pinterič, za računsko pregledovalca M. Keje in F. Slavinec.

Ko izreka odbor vsem dobrotnikom zahvalo, ponavljajo obenem prošnje, da se prijatelji udeležijo se mladine blagohotno sponjajo prijatelje dijakke kuhinje tudi v tem letu, zlasti ker se je letošnje oglašilo in vsprejelo zopet večje število vrednih in potrebnih dijakov, tako da so stroški proračunjeni na 2800 K.

— **Lokalne šolske vprašanje.** Ker smo bili nekoliko napako obročeni, popravljamo danes notico o ločenski šoli. Odd. E. Wachova je Slovenka, čeprav nima izpita iz slovenščine, kakor ga nima nobena gojanka mariborskega deželnega učiteljskega. Krajanje pravic krajnega šolskega sveta tiči v tem, da se je vršilo imenovanje samovoljno od strani oblasti. Ker se šola več Slovencev na deželno učiteljsko v Mariboru, jim raje svetujemo, naj se ne privzamejo slovenščine ter naj napravijo kakšno izpit za slovenske šole — alor se jim lahko pripeti, da ne bodo več službe na Slovenskem. Slovenski narod se zavzema, Slovenec zahteva vedno odločnejše, da počasi narodovega jezika docela zmožen učitelj v narodnih šolah. Ta ni mogoče delati izjem. Osebo koristi se morajo smakniti splošno narodnim.

— **Is Maribor.** Okrožno sodišče je dovolilo otvoritev konkurza čez prometno mehanika Morica Dadicja v Mariboru. Upravitelj konkurzne mase je dr. Lorber jun.

— **Za pouk v naravi** se je zavzel mariborski okrajni šolski svet s posebnim razglasom na vse župane in krajne šolske svete v mariborskem okraju. Ker se je pri laških poskušal na dveh šolah ukazalo, da je pouk tuintam v naravi velike vrednosti, so vpeljali takšen pouk v celotnem okraju.

— **Okrajni zastop mariborski.** V skupini veletrgovine in industrije so izvoljeni: Anton Götz, pivovarinar; J. Grubitsch, trgovec; I. Halbirt, prokurist; dr. Kren, odvetnik; R. Bachner, posestnik; J. Pirmer, vinotrac; J. Pagel, vinotrac; A. Quandst, trgovec in G. Scherbaum, paromlinar. Izvoljeni so torej zopet Nemci — in to ostane še dolgo tako, če ne bomo kmalu zagrali v koš davčne politike ter se oprijeli visoke politike: narodnogospodarskega boja.

— **Is Maribor.** V četrtem poročnem zasedanju predsedstva mariborskega poročnega sodišča predsednik okr. sodišča g. Ladvik Perko s namestnikom višjim dež. sodnikom gosp. dr. Vonkom in deželni sodni svetnik g. Ant. Marocutti.

— **Perotinska razstava.** Prvo Stajersko perotinsko društvo prireditelj 2. in 3. novembra v Gradcu v mestni tržnici (Kleperstrasse bl. južnega kolodvora) perotinske razstave. Razstavljena bodo samo mlada perotina, predvsem pitana, n. pr. kapeti, race in gosi. Zastopana bodo v prvi vrsti domača Majerska plemena, starostajerska, salntalska, celjska in radvaška plemena.

— **Odbor akadem. tehn. društva „Tabor“ v Gradcu** se je za simoli tedaj 1907/8 sestavil sledeče: tovariši: med. Mirko Černič, predsednik; in. Milan Korun, podpredsednik; in. Anton

Potočnik, tajnik; in. Drag. Trutenjak, blagajnik; phil. Vinko Zapan, knjižničar; taha. Fran. Štefi, gospodar; taha. Franc Fischer, namestnik; in. Josip Vimpolšek, namestnik; in. V. Pfeider, preglednik; in. Ivan Hojsnik, preglednik; phil. Ivan Leskolek, preglednik.

— **Klub „Slovenskih tehnikov“ v Pragi** je na svojem običnem zboru 21. t. m. izvolil predsednikom stavbika Ivana Raza.

— **Krajske.**
— **Vprašanje I. drit. gimnazije v Ljubljani** — rešeno. Od I. državne gimnazije v Ljubljani se odcepilo nemški oddelki, kišje gimnazije kot zavod s samostojnim učnim vodstvom; spravno je zavod združen s I. državno gimnazijo. Nemški oddelki se bodo spopolnili v višjo gimnazijo. Naravnatelj na I. drit. gimnaziji je imenovan prof. dr. Lovro Polak, naravnatelj nemških oddelkov profesor Pacak.

— **Slovensko gimnazijsko vprašanje na Krajskem** se reši v tem smislu, da se urede na I. in II. drit. gimnaziji v Ljubljani, dalje na gimnazijah v Kranju in Novem mestu slovensčina kot učni jezik tudi v višjih razredih. V nemških se bodo v višjih razredih postevala le zgodovina (?); v vseh predmetih se bodo podajala tudi nemška terminologija.

— **Slovenska trgovska šola v Ljubljani.** Načelni minister Marchet je obljubil odpostran „Slov. kluba“ državno podporo v določeni vrsti za slovensko trgovsko šolo v Ljubljani, čim praznaka kaka javna korporacija ustanovitve iste.

— **Primeraka.**

— **Državni telefon** se stavi v Furlaniji na Goriškem in Trstici (Montefalcone) čez Cervinjan v Grače, drugo proga bode Cervinjan-Porto-Campolongo-Ajello, tretja Ločnik-Gorica, četrta Ogled-Cervinjan. Vse proge bodo stale 55.400 K — kdaj dode pa slovenski trgi svoje telefonske zveze?

— **Nov udarec goriškim Slovence.** Sedaj je končno dovoljena ustanovitve italijanske trgovske šole v Gorici! Na Slovence se ni prav nič osiralo, daš imajo v defeti vedno — seveda ne v deželnem zboru po zaslugi goriških klerikalov.

— **„Legia Nazionale“** objavlja, da ustanavlja osem novih šol: politično-izobraževanje slovenske in hrvaške deč.

— **Tržaški trg.** sotrudniki groze s splošno stavko, ako jim trgovci ne izpolnijo zahtev po boljši plači in krajšem delavniku.

— **Umetniška razstava v Trstu.** Tržaški Slovani pridno obiskujejo I. slovensko umetniško razstavo v „Narodnem domu“, zanimanje za njo je splošno in še čedalje raste. Pozornost je vzbudila pa že tudi med meščani drugih narodnosti. Na razstavi je bilo tudi nekoliko novinarjev, in „Triester Zeitung“ je že prav pohvalno poročala o tem kulturnem dogodku v življenju tržaških Slovanov. Omeniti treba, da si je ogledal slov. umet. razstavo tudi namestnik princ Hohenlohe, kateri je bil čisto iznenaden, da imamo tudi Slovenci take umetnike. Nekateri, ki so bili v razstavi navzoči, so mu bili predstavljeni in princ Hohenlohe jim je prigovarjal, naj razstavijo tudi na Dunaju, ker se jim ni bati, da bi ne uspeli. — Tudi to priznanje je vredno zabeležiti.

— **Umri** je v Gorici F. Z. M. Maks baron Catinelli. Pokojnik je bil rojen v Gorici 1840. leta ter je živel v pokoju v svojem rodnem mestu. Priznal se je baje Hrvatom in bode pokopan v St. Petru pri Gorici. Pokojnik je bil v Gorici in v okolici znan in splošno priljubljen.

Solstvo.

Za slovansko šolstvo v Avstriji.

Za časa zadnjih šolskih poletnih je bil storjen važen korak v prosep slovanske šolstva v Avstriji. Da bi slovansko učiteljstvo moglo bolje vpljati slovanske koristi v svojem področju, in šolah, je sklenilo močno bratsko zvezo ter dalo s tem avstrijskim narodom vzgled zaželjene slovanske vzajemnosti. Učiteljstvo je s tem dokazalo, da se je že približal čas, ko nam je mogoče idejo slovanske vzajemnosti uresničevati na ta način, da začnemo pred vsem v posamičnih stanovih sklepiti zveze in dotike, katere bi malo po malo vedle do skupnega in v obeh obzirih tudi jedrnatost postopanja slovanskih narodov v Avstriji.

Zastopniki največje zveze češkega učiteljstva so se sešli 20. avgusta t. l. z zaopniki ostalega slovanskega učiteljstva na Dunaju ter se sporazumeli glede pravil „Zveze slovanskega učiteljstva v Avstriji“. Namen te zveze bode: a) uprati na razvoj izobraževanja slovanskega učiteljstva; b) dvigati slovansko šolstvo sploh; c) braniti in podpirati koristi slovanskega učiteljstva; d) gojiti in vzdrževati zveze z inoskanskim učiteljstvom.

Član „Zveze“ more postati samo osrednje učiteljsko društvo, zastopajoče slovansko učiteljstvo ene ali več dežel. Občni zbori bodo vsako drugo leto; učiteljske organizacije pošljejo na občne zbornice po 8 delegatov. V odzoru bode 12 članov. Učitelji iz Transilvanije se smejo shodov udeleževati ter imajo posvetovanje glas. Vabila in izjave bode pisane v jeziku predsednika.

Na koliko članov bi se lahko zanašala ta „Zveza“ računa „Česky Učitel“ po številnosti posamičnih organizacij takole:

Čehov bi bilo v „Zvezi“	14.900
Poljakov	4.400
Rusinov	2.000
Slovencev	2.000
Hrvatov in Srbov	400
skupaj	23.700

Gotovo je torej, da bode slovanska „Zveza“ močnejša nego nemška. Zastopniki Čehov so se kaj po izvršenih posvetovanjih na Dunaju razšli po južnih slovanskih deželah, kjer so stopili v zvezo z odličnimi pedagogi in učiteljskimi delavci. Nekaterim so ob enem dali diplome kot dopisnočim članom češke učiteljske organizacije. Začetek na korist krepčanja in jačanja slovanske vzajemnosti v Avstriji je storjen, storila ga je šola, naša bodočnost. Po tem pač sodimo, da ako bode od te vzajemnosti imela šola koristi, imeli je bodo tudi slovanski narodi in zaradi tega toplo pozdravljamo to novo „Zvezo“ slovanskega učiteljstva, ki je inila iz češke inicijative. Pozdravljamo „Zvezo“ slovanskega učiteljstva v Avstriji tem bolj, ker se nadamo, da bode naše učiteljstvo našlo v njej mnogo spodbude in navduševanja do samoisobrazbe, katere mora slovenskemu učitelju nadomestiti vse, česar mu nemška učiteljstva v katerih se vzgaja, ne morejo dati. „Zveza“ naj vzbudi v slovenskem učiteljstvu ponos, da bode zastavilo vse svoje moči v to, da doseže v kulturnem in moralnem obziru svoje kolege češke narodnosti — in da se ne bode

smelo bati primerjanja z učiteljstvom najbolj kulturnih narodov na svetu. Slovenci smo najhben narod, zato moramo — a svojo kulturo, moralno in umstveno zdatnostjo paralizirati škodo naše malščetnosti; vsak mora biti na svojem mestu — in vsak vsaj tako zdaten, ko najizdatnejši narodni nasprotnik. Samo na ta način se obvarujemo, da te ideje med našim učiteljstvom razkiri in odrtvori — s to željo pozdravljamo „Zvezo“ slovanskega učiteljstva v Avstriji!

Svetovne vesti.

— Velika tatvina. V Krakovem so vdrl v ponedeljek po noči tatovi v banko Eibenschütz in odnesli 20.400.000 kron denarja in vrednostnih papirjev.

— Brzojavne fotografije. V ponedeljek so se prvi poskusili iz Pariza v Berlin in narobe brzojavno prenesti fotografije slike. Iz Pariza se je brzojavila v Berlin slika cesarja Viljema, iz Berlina v Pariz slika predsednika francoske republike, Fallieres.

— Umazano perilo v nemški vojski. V ponedeljek je bil v Berlinu obsojen nek podčastnik radi neravnih prestopov proti nekemu grenadirju k 10 mesečni teški ječi in degradaciji.

— Petresni sunki v južni Italiji so se v ponedeljek ponovili. Ljudstva se je polotil grozen strah.

— Godi gore v okolici mesta Szatmarja na Ogrskem. Požar se je razširil že na 1000 orlov površine. Gondovi so državna last.

— Bančne krize v Severni Ameriki. Nekoliko bank v Novem Yorku posebno Knickerbocker society in Trust Company of America, je prišlo v denarno stisko. To je vzbudilo v občinstvu grozno razburjenje. Vsi, ki so imeli vloge, so kar drli v banko, zahtevati, da se jim vrnejo. Vlada si prizadeva posredovati in je pripravljena dati bankam nekoliko denarnih sredstev na razpolaganje. Predsedniki vseh trustov so v posebni seji izvolili odbor petih članov, kateri bode imel nalogo preiskati stanje raznih društev in bank ter jim dovoliti podporo, ako so je vredni. Tudi Morgan, znani bankir, milijonar in finančni organizator se udeležuje dela tega odbora. Nemški viri poročajo, da je ta kriza narvala samo valod tega, ker so nekatere velike hiše izgubile kredit vled neupmetnih špekulacij njih uradnikov, da se pa ni bati, da bi vled tega narvala huda kriza.

— Zakonska drama. Zadnje srboto se je vrnil pekovski pomočnik Teš v svojo domačijo, vas Moviovo na Češkem, da bi odpeljal svojo ženo s seboj v Ameriko. Žena pa je živea v divjem zakonu z delavcem Borilom in ni hotela iti z njim. Vled tega je Teš ustrelil najprej ženo potem pa še sebe.

— Najvišja hiša na svetu bo uradni dom tvrke Singer comp. (šivalni stroji) v Novem Yorku v Severni Ameriki. Hiša bode imela 47 nadstropij ter bode 185 metrov visoka. Kaka ogromna višina je to, nam bode jasno, ako pomislimo, da je zvonik Sv. Štefana na Dunaju samo 136 metrov, zvonika stolne cerkve v Koloniji na Renu 160 metrov, kupola Sr. Petra v Rimu 150 metrov in Keopsova piramida v Egiptu samo 146 metrov visoka in da so to bile do sedaj najvišje stavbe na svetu.

— Dekan g. Josp Kompare, dečelni poslanec istrski je odločil svoj poslanski mandat in svojo službo ter se je preselil za stalno v Ameriko. Poslovil se je od svojih znancev in prijateljev v „Edinosti“.

Društvene vesti.

— Bralno društvo „Edinost“ v Središču vprizori na dan Vseh svetnikov zvečer ob 7. uri v šoli žalegro „Milinar in njegova hiša“. Vstopnina: sedež 80 vin. (za društvenike 40 vin.), stojalež 30 vin. (za društvenike 20 vin.). Čisti dohodek je namenjen ubogim solarjem srednje šole.

— Učiteljsko društvo za ljutomerski okraj zboruje v četrtak, dne 7. listopada t. l. predpolodne po 10. uri v Ljutomeru po sledečem sporedu: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Dopisi. 3. Poročilo o shodu zastopnikov avstrijskih društev na Dunaju — g. Fr. Cvetk. 4. Iz Dunaja v Krakov — g. R. Dostal. 5. Slučajnosti. Da se vidi: moči, želi odbor.

Stanovanje.

Dve lepi sobi, kuhinja, oddelek kletj in podstrešja ter drvarnica se takoj po ceni odda. 304 2-2
Miklavška cesta št. 4, nova 18.

V našem odda takoj **nova hiša** v eno sobo, kuhinjo in dvema kletni, odlojena pet minut od kolodvora v St. Petru v Mar. dol. ob državni cesti, pripraven za hitrega obratnika. Več se izve pri upravitelju „DOMOTINE“. 320 2-1

Izde se za uroko graščine na Spodnjem Stajerskem ostenjen, 33-40 let star, last nemškega rimona 302

oskrbnik

(šafar)

ki je več v celom gospodarstvu, osebite v vico in sadjereji. Stazha se takoj nastopi. Več se izve v upravitelju „DOMOTINE“.

Razglas.

Posejil'ca v Mariboru podeli za šolsko leto 1907/8 iz ustanove rajnega gospoda Franca Rapoca **deveterim visokošolcem podpore v znesku 300 K.**

Pravico do teh podpor imajo dijaki slovenske narodnosti, posebno iz mariborske in šostanskega okraja.

Prošnje za podporo, obložene s krstnimi listi, spričevali ubostva, spričevali o izpitih in z indeksi, naj se uže pri **posejilci v Mariboru do 20. novembra t. l.**

V prošnji naj se tudi omeni, uživa li prošnik že od drugod kako podporo in v katerom znesku. Navesti je tudi študijski semester.

V MARIBORU, dne 30. oktobra 1907.

571 1

RAVNATELJSTVO.

504 2-2

Oklic.

C. kr. okrajno sodišče na Vranskem kot zapuščinska oblast naznanja:

Na Martinovo, to je

11. novembra 1907

in naslednje dni, vsakokrat od pol 9. do 12. ure dopoldne in od 1. do 5. ure popoldne se bodo po prostovoljni dražbi prodajale v zapuščino umrlega Petra Jelena, po domače Vouk na Gomilskem, hišna šte. 50, spadajoče premienine, kakor hišna oprava, gospodarsko orodje, konji, krave, svinje, krma, slama, zrnje itd.

K tej dražbi se vabijo licitantje s pristavkom, da se bodo navedene reči oddale le za ali nad cenitveno vrednostjo, in le proti gotovemu plačilu ter da se morajo kupljene reči takoj prevzeti in oginiti.

C. kr. okrajna sodnija Vransko I.,

dne 23. oktobra 1907.

Reitner m. p.

Steekenpferd lilijino milo

80-81 od Bergmann & dr. Drzdant in Dečlin na Lubi (Čelko) 97
je in ostane po priznanju, katere dobivamo dan za dnem, najboljšo zdravilno milo
prvi pogon na lico in v drugo notre, moške hude in zdrave barve na obraz.
Kaj od 80 v je dobil po vseh lekarnah, drogerijah, trgovinah in dclantih in milona ter pet letit.

DAGBONE VERCE,

V VSEH VELIKOSTI IN CENAH

TRABOVE ZA VERCE

IN NAPISE Z ZLATIMI
ČRKAMI PRIPOROČA :

PETER ROSTIČ V CELJU.